

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instrvctio Magistri Novitiorvm

Juan <de Jesús Maria>

Coloniæ, 1613

Cap. 1. De humilitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48543)

PARS PRIMA

De Magistri virtutibus.

Cap. 1. De humilitate.

Vibus oporteat clare virtutibus eum, qui aliorum præceptor constituitur, Iesus Christus Sapiencia nostra disertè significauit aiens: Discite à me; quia mitis sum, & humilis corde: ac si planius sic effatus fuisset: Idoneus præceptor sum, vt à me discatis: rationem quæ subtexit dicens: Quia mitis sum, & humilis corde; quasi apertius diceret: Ratio, ob quam discipuli mei esse, & in doctrina mea discenda operam ponere debetis, in promptu est; quia non Magister superbus, & impatientis, sed affabilis, & mansuetus sum, ac proinde dulcissimo vos magisterio solabor & instruam. Ad hoc igitur exemplar Nouitiorum Magister formandus est: quocirca in eius instructione, hu-
a mili-

militas, & mansuetudo, primo loco tractandæ sunt. Humilitas velut virtutum cæterarum fundamentum hoc capite traderetur: mansuetudinem, capite secundo, trademus.

2. Quanam humilitate Magister præstare debeat, vel ex hac ratione perspiciatur, quòd Sapientia excellere debet: ea videlicet Sapientia, quæ latet prudentes huius sæculi filios. Omnino enim verum est, quanta vis doctrina, & ingenij perspicacitate quis polleat, non posse huius Magisterij partes explere, nisi diuino lumine illustretur; quod & rei tractandæ summa humanisque conatibus inaccessa difficultas, & experientia quotidiana cõuincunt. Illustrabitur autem, si humilis esse studuerit, sicut scriptum est: Abscondisti hæc à Sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis.

3. Magister ergo sibi persuadeat, frustra se conaturum quibuscumque dotibus præditus sit, nisi humilia de se cogitauerit, serioque senserit; & eo sui ipsius despectu, sibi diffidens, ad fontem Sapientiz, pro idonea ad discernendum

iudicium luce recurrerit. Eo quippè ipso, quòd sibi satis sapere videatur; aqua Dei vindicta, errare sinetur, & ad aeternum lumen confugere non assuescens, in dies singulos, magis excæcabitur. Quicquid ergo didicerit, creberrimis humilitatis actibus, Iesu Christo subijciat; & stultum, ac ignarum se esse existimans, Sapientiam quotidianis precibus, & sacrificio postulet, ut à recto itinere aberrare minimè permittatur.

4 Suppetunt efficacissimæ rationes, & exempla ad hoc humilitatis studium amplectendum. Rationes in hunc modum indicamus.

Prima Ratio. Statuamus Magistrum Novitiorum esse planè doctissimum. Certè si doctrina præcellit, sciat necesse est, prauum esse cor hominis, & inscrutabile, soli què Deo finis illius multiplices patere. Quomodo ergo sine infuso Dei lumine, non humilium privilegium, Novitiorum corda, quæ explorare necesse est, perscrutabitur? Rationis huius pondus immensum est. Homines quippè sæculi vitijs & fraudibus

assueti, ij præsertim, qui sunt maiores natu, quorum conscientia solent esse laqueis multisimplicitæ, quomodo, absque peculiari Dei luce, quæ cordis oculos illustret, prudenter regentur?

5 Ratio secunda. Inter viros rerum diuinarum peritos constitutum est, clara ingenia, & doctrinis multis exculta, non modò, quando per incogitantiam in educatione Nouitiorum, quicquam attentarunt, verùm etiam, quando ex præmeditatione, id aggressa sunt in spirituum discretionem, siue directionem grauius errasse. Cùm igitur hoc perspectum, & experientia probatum sit, manifestum efficitur, aliquid defuisse, propter quod erratum sit. At non defuit ingenij vis, non doctrina, non præmeditatio. Defuit ergo lux cœlestis, & Spiritus sancti directio, qua humilia corda reguntur; ac eo ipso patet defuisse, Magistri humilitatem, quæ ope diuina, non suo quidem ingenio, vel doctrina niteretur.

6 Ratio tertia. Si Theologicè rem expendamus, certum est, præter habitum
scien-

scientiæ, & diuinam illius habitus conseruationem, sine qua in nihilum abiret, ad actualem scientiæ applicationem, Dei auxilium requiri, sine quo quantūuis egregia scientia, nullū actum produceret.

Quæ quidem Theologica ratio ubique vera est; at ubi agitur de actu supernaturali, non quocumque, sed eximio, ubi copiosius Dei lumen adesse deberet, manifestius suam vim, & veritatem ostentat. Iam igitur hac ratione posita, quis non videat, animos sibi fidentes, & ope diuina se ad actus frequentissimos egere, non adeo humiliter sentientes, tanquam oculis captos, in subtili rerum internarum iudicio hallucinatos? Profecto siue Magister sit doctrina excultissimus, siue mediocriter peritus, vnum superest ad errores vitandos remedium; vt scilicet, coram Diuina Maiestate se prosternat, & (quod ad regnum administrandum egit Salomon) humillimo sensu, Dei Sapientiam, & bonitatem imploret.

7 Non desunt ad rem confirmandam exempla permulta. Ioseph erat humil-

humillim^o corde; qui, postquã Aegyptij humiliauerunt in compedibus animam eius, agere Deo, constitutus est Aegypti Princeps, & aulae Phararaonis quasi Magister, vt eruderet principes eius sicut semetipsum, & senes eius prudentiam doceret. Dauid erat similiter humillimus corde; qui accepto quoque regno dum saltaret coram arca foederis dixit; Humilis ero in oculis meis. Propterea regno, & magisterio rerum diuinarum idoneus fuit, iam inde à principio, quando Deus cordium cognitor de post foetates accepit eum, pascere Iacob seruum suum, & Israel hæreditatem suam. Sic non modò temporali administratione, sed mirabili diuini cultus amplificatione pauit eos in innocentia cordis sui. Suppetunt exempla recetiora, nò tantum Sancti Francisci, & Domini-
ci, quos bonos Nouitiorum educatores humilitas vsque ad stuporẽ admiranda fecit; Sed aliorum quoque, qui hac ætate nostra superstites sunt, vel paulò antè defuncti: quæ à Magistris ignorari nò decet.

8 His ergo rationibus, & exemplis Magister ad humilitatis culum animum,

tur,

tur, & tria monita opportunissima, si
Nouitiorum cordibus potiri cupit, ob-
seruet. Primum, vt internos humili-
tatis actus frequenter exerceat, pro-
pria cognitionis, & fragilitatis memor.
Secundum, vt nonnullos etiam exter-
nos humilitatis actus, inter discipulos
ipso obeat, vel ægrotantium cellas e-
uerrens, vel matulas, & trullas eluens,
vel obsoletas, lacerasque Nouitiorum
vestes refarciens, vel sordidos discipu-
lorum pedes lauans, vel similia alia hu-
militatis officia exequens: quæ certè
obsequia, si alacriter præstentur, ad
animos vehementer commouendos
plurimum valent. Tertium monitum
est, vt à quouis alio, à senioribus præfer-
tîm, & expertis discere, & sciscitari non
dedignetur. Quòd si scire cupit, quo
pacto, & tria monita hæc, & alia quæ-
uis efficaciter obseruare possit, respon-
sio in promptu est: nimirum, vt virtu-
tem humilitatis plurimi faciat, & eius
honestatem, ac suauitatem assidue con-
templetur. Apparebit enim omni de-
core mundi formosior, & bonum tan-
ta pulchritudinis æstimatorem alliciet.

9 Poterit autem vti precatione hac ad pretiosissimam virtutē hanc impetrandam : Humillime Rex cordium Iesu Christe, per viscera misericordiæ tuæ, in quibus visitasti nos oriens ex alto, obsecro te, creare digneris in me cor humile, & purum, cupidissimum secretæ eruditionis tuæ : vt in schola humilium discipulorum tuorum, fiam dono tuo sapiens, ad regēdam, sine deceptione, nouellam prolem dulcissimæ genitricis tuæ.

Cap. 2. De Mansuetudine.

Dvo sunt, quæ ad Magistri functiones perfectè obeundas potissimùm requiruntur, doctrina scilicet plusquàm humana, & exemplum. Primum obtinetur humilitate, per quam, velut per quendam aquæductum Sapiencia cœlestis in animam vilia de se opinantem deriuatur, vt spiritus diuino plena pascat tyrones verbo : alterū præstat mansuetudo, quæ dum animum nullis occasionibus perturbari finit, & externam conuersationem sedatam, & moderatam producit, vtilissimum, & iucundissimum